

Утвърждавам!

ДИРЕКТОР:

/Биляна Иванова/

ПРОГРАМНА СИСТЕМА

на детската градина

Концепция за образователната политика на детската градина:

Настоящата програмна система е разработена на основание чл. 70, ал.1 и ал. 2 от ЗПУО и е съобразена с изискванията на чл.29 от Наредба № 5/03.06.2016г./08.07.2022г.

Тя е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на общата цел на предучилищното образование: полагане на основите за учене през целия живот, като се гарантира умствено, емоционално, социално, личностно и здравно –физическо развитие на детето.

Програмната система на ДГ при НУКК създава условия за придобиването на компетентностите по образователните направления от всяко дете, отчита спецификата на детското заведение, съответства на интересите, възможностите и възрастовите характеристики на децата.

Структурни компоненти на програмната система на ДГ .

Програмна система на ДГ при НУКК е създадена в името на детето, за неговото спокойно, щастливо, уверено и успешно бъдеще. За нас е важно детето да навлиза в света чрез игри, познание, радост и творчество. Тази програма е изградена и в подкрепа на учителя, който обича децата и професията си, поддържа квалификацията си на съвременно равнище, стреми се към висока професионална реализация и е удовлетворен от работата си.

Основни принципи залегнали в програмата:

- Детето-център и субект на педагогическото взаимодействие.
  - Уважение към личността на детето и осигуряване на условия за методическа помощ за постигане на високи резултати на база на индивидуалните особености на децата и техния стил на учене,.
  - Осигуряване на условия за равен достъп и качествено образование за нашите деца.
-

- Организиране на среда, където детето се чувства щастливо, защитено, разбирано и подкрепяно, създаване на условия за уважение към културните и етнически различия.
- Педагогическото взаимодействие – придобиване на съвкупност от компетентности.
- Взаимодействие с родители, търсещи и намиращи подкрепа, съгласие, сътрудничество, педагогическа информация.

Подходи и форми на педагогическо взаимодействие.

Подходи:

Подходите, базисът за реализиране на програмната система, по-конкретно:

- съдържанието на формите на педагогическо взаимодействие.
- тематичните разпределения по образователните направления във всички възрастови групи.
- проследяването на индивидуалните резултати на детето по образователните направления във всички възрастови групи
- заложените идеи за ефективен механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование, са следните:
  - Личностен и индивидуален подход към всяко дете.
  - Ситуационен и интегрален подход.
  - Конструктивен подход.
  - Използване на Е-обучение и технологии.
  - Кооперативно учене.
  - Интеркултурно образование.
  - Креативност и успеваемост.
  - Включване на семейството като партньор на институцията.
  - Емоционално филтриране и изграждане на екип.

Форми за педагогическо взаимодействие

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са: учителят и детето. При осъществяване на педагогическо взаимодействие учителите използват игровата дейност за постигане на компетентностите по седемте образователни направления (български език и литература; математика; околна среда; изобразително изкуство; музика; конструиране и технологии; и физическа култура.).

Игровата дейност е базиса и за двете форми на взаимодействия (основна и допълнителни) през учебното и неучебното време в детската градина. И двата вида форми се организират в съответствие с настоящата програмна система при зачитане на индивидуалните потребности и интереси на децата от различните възрастови групи, съобразени със степента на тяхното развитие, възрастовите им особености, индивидуалните потребности за постигане на основна цел и цялостното развитие на детето.

1. Основна форма на педагогическо взаимодействие е **педагогическата ситуация /ПС/**, протичаща предимно под формата на игра. ПС се организира само в

учебно време на учебната година и представлява интегриране на процесите на възпитание, обучение и социализация съобразно индивидуалният предметно-практически опит на детето в групата. ПС осигурява постигането на компетентностите по ДОС за седемте образователни направления - „Български език и литература“, „Математика“, „Околен свят“, „Изобразително изкуство“, „Музика“, „Конструиране и технологии“, „Физическа култура“. Педагогическата ситуация е вид системно и методично изследване, така че от непостижима възможно най-добра форма да се премине към възможно най-ефективна и иновативна практическа реализация.

Броят и продължителността на ПС се определя от Наредба № 5 за ПУО. Разпределението на ПС по образователни направления е конкретното за всяка възрастова група и се осъществява в седмичното разпределение, разработено от учителите на всяка група преди началото на учебната година и утвърдено от директора на НУКК.

2. Допълнителните форми на педагогическото взаимодействие са тези, които се организират ежедневно по преценка на учителя в рамките на деня в детската група. Чрез тях се разширяват и усъвършенстват компетентностите по ДОС с цел разнообразяване живота на детето и цялостното му личностно развитие. Допълнителните форми се организират извън времето за провеждане на ПС. Те могат да бъдат - утринно раздвижване, подвижни, дидактични и творчески игри, разходки, излети, посещения на обекти, творчески изяви и презентирание на детски таланти, екскурзии сред природата, работа в ателиета и др. Те са незадължителни и нерегламентирани. Могат да се осъществяват с цялата група, с подгрупа или индивидуално с определени деца. Провеждат се извън времето на педагогическите ситуации, както в учебното, така и в неучебното време.

Утвърждавам!

ДИРЕКТОР:

/Биляна Иванова/

**ПРОГРАМНА СИСТЕМА ЗА ПЕДАГОГИЧЕСКО
ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ЗА УЧЕБНАТА 2024-2025 г.
Издателство Слово „Моливко - играя и зная“**

Настоящата програмна система е разработена на основание чл. 70, ал.1 и ал. 2 от ЗПУО и е съобразена с изискванията на чл.29 от Наредба № 5/03.06.2016г.

Съгласно чл. 70, ал.1 от Закона за предучилищното и училищното образование процесът на предучилищното образование е подчинен на прилагане на програмна система като част от стратегията за развитие на учебното заведение, което извършва задължително предучилищно образование, и което съответства на изискванията на Държавния образователен стандарт за предучилищно образование. Програмната система е цялостна концепция за развитието на децата с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел.

МИСИЯ

Утвърждаване на съвременни иновационни модели на възпитателна и образователна дейност, които осигуряват максимално развитие на детския личностен потенциал, да създадат възможности за пълноценна социална реализация на детето и развитие на способностите му в процеса на възпитание и обучение. Поставяне основите в личностното развитие на бъдещите граждани на Европа, съхранили своята национална култура и родова идентичност. Формиране на децата като личности на 21 век - рационални, с критическо мислене и творчески нагласи, притежаващи богатство от широки интереси, знания, умения, компетенции, умеещи да взаимодействат с околните. Превръщане на детската градина в желано и любимо място за децата, с подходящо организирани пространства за игра, познание и общуване и в ценено място за сътрудничество и просперитет на семействата и екипа.

Да подкрепя и вярва в потенциалните възможности на всяко дете;

Да създава благоприятна позитивна и разнообразна среда за неговото развитие;

Да предоставя възможности за пълноценна социална реализация и развитие на способностите в процеса на възпитание и обучение;

Да мотивира учителите и другите педагогически специалисти да реализират в най-висока степен педагогическите си умения;

Да стимулира свободата на избора при деца и учители;

Да стимулира и убеждава родителите и обществеността, че детската градина е значима и необходима среда за пълноценното развитие на детето от предучилищна възраст.

ВИЗИЯ

Място на хора, които обичат децата и професиите си, поддържат квалификацията си на съвременно равнище, стремят се към висока професионална реализация и са удовлетворени от работата си;

Среда гарантираща постоянен конструктивен диалог - доверие и подкрепа на родителите в името на децата и за децата;

Детската градина да се превърне в образователна среда, провокираща креативност, ефективно обучение и възпитание.

ЦЕННОСТИ И РЪКОВОДНИ ПРИНЦИПИ

Поставяне на детето в центъра на педагогическите взаимодействия и подкрепа на неговото личностно развитие. Изграждане на позитивен, организационен климат, чрез създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на предучилищното образование. Прилагане на принципите за толерантност и избягване на насилие. Осъществяване на позитивно педагогическо взаимодействие учител-дете, дете-дете. Прилагане на съвременен мениджмънт и маркетинг съобразно съвременните тенденции. В детската градина се отглеждат, възпитават и обучават деца от 3 до 7 годишна възраст. В детската градина има сформирани 6 групи организирани на възрастов принцип.

Постигането на компетентностите по ДОС за ПО се осъществява по Програмна система „Моливко - играя и зная“ на издателство Слово с решение на Педагогическия съвет. Планирането е гъвкаво и мобилно, съобразено с ДОС - по образователни направления и ядра. След предварително проучване на програмата за съответната възрастова група и необходимите помагала, пособия и дидактични материали към нея, образователна стратегия, възрастовите особености и възможности на децата, индивидуалното им развитие и мотивационни образователни потребности от учителските екипи в процеса на педагогическото взаимодействие се прилагат различни педагогически подходи, които осигуряват емоционален и социален комфорт на децата.

ЕВРОИНТЕГРАЦИЯ

Евроинтеграцията е важна цел в развитието на българското общество в момента, но тя е и важен приоритет при възпитанието на децата в подготвителните групи. Те трябва да осъзнаят себе си не само като горди граждани на Република България, но и като част от голяма Европа и от света като цяло. Приети са редица документи, най-важния, от които „Конвенция за защита правата на детето“, ратифициран и от българското правителство. В унисон с тази Конвенция, децата трябва да се възпитават в посока на осъзнаване правата и задълженията си. Важна насока на нашата работа е да ги научим на толерантност, търпимост и уважение – основни принципи на отношенията между хората.

ГЛОБАЛНА ЦЕЛ

Наша цел е да помагаме в развитието на капацитета и способностите на децата от детската градина, да създаваме и поддържаме желанието им за постигане на успех във всички техни начинания. Да насърчаваме чувството за осведоменост, отговорност и уважение към себе си, към другите, към семейството и общността, както и волята за личностно израстване. Ефективно да подпомагаме и стимулираме децата в различни области.

Подцели:

1. Утвърждаване на демократичен стил на ръководство.
2. Хуманизация на процеса на възпитание и обучение, възпитаване в толерантност, достойнство, свобода и творчество.
3. Активизиране работата на родителската общност.
4. Провеждане на квалификация на екипа за прилагане на иновационен опит за повишаване качеството на работа в детската градина.

ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНОТО И НЕУЧЕБНОТО ВРЕМЕ

Предучилищното образование се организира в учебни години. Учебната година в ДГ започва на 15 септември и е с продължителност 12 месеца. Учебната година в ДГ включва учебно и неучено време. Учебното време е периода от 15 септември до 31 май на следващата календарна година. Това време се организира в учебни седмици и учебни дни. Учебната седмица е пет учебни дни и съвпада с работната седмица. В учебно време се организират основни (педагогически ситуации) и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие. Учебният ден включва основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие и време за почивка, самостоятелни дейности по избор на детето.

1. Основна форма на педагогическо взаимодействие е педагогическата ситуация /ПС/, протичаща предимно под формата на игра. ПС се организира само в учебно време на учебната година и представлява интегриране на процесите на възпитание, обучение и социализация съобразно индивидуалният предметно-практически опит на детето в групата. ПС осигурява постигането на компетентностите по ДОС за седемте образователни направления - „Български език и литература“, „Математика“, „Околен свят“, „Изобразително изкуство“, „Музика“, „Конструиране и технологии“, „Физическа култура“. Педагогическата ситуация е вид системно и методично изследване, така че от непостижима възможно най-добра форма да се премине към възможно най-ефективна и иновативна практическа реализация.

Броят и продължителността на ПС се определя от Наредба №5/03.06.2016г. за ПУО. Разпределението на ПС по образователни направления е конкретното за всяка възрастова група и се осъществява в седмичното разпределение, разработено от учителите на всяка група преди началото на учебната година и утвърдено от директора на НУКК.

---

2. Допълнителните форми на педагогическото взаимодействие са тези, които се организират ежедневно по преценка на учителя в рамките на деня в детската група. Чрез тях се разширяват и усъвършенстват компетентностите по ДОС с цел разнообразяване живота на детето и цялостното му личностно развитие. Допълнителните форми се организират извън времето за провеждане на ПС. Те могат да бъдат - утринно раздвижване, подвижни, дидактични и творчески игри, разходки, излети, посещения на обекти, творчески изяви и презентирание на детски таланти, екскурзии сред природата, работа в ателиета и др. Те са незадължителни и нерегламентирани. Могат да се осъществяват с цялата група, с подгрупа или индивидуално с определени деца. Провеждат се извън времето на педагогическите ситуации, както в учебното, така и в неучебното време. Неучебното време е периода от 01 юни до 14 септември и то включва само допълнителни форми на педагогическо взаимодействие, без педагогически ситуации. В ДГ се изготвят и се реализират различни организации на деня за учебно и неучебно време за съответните възрастови групи съобразно формите на педагогическо взаимодействие. Предучилищното образование в ДГ се осъществява при целодневна организация на учебното и неучебното време. Целодневната организация се осъществява в отделни групи. Целодневната организация осигурява отглеждане, възпитание, обучение терапия и социализация на децата в рамките на 12 астрономически часа на ден през учебната година. Началният час на сутрешния прием и крайният час за изпращане на децата за деня са определени в Правилника за дейността на детската градина. В целодневната организация в учебното време се редуват основна и допълнителни, а в неучебното време - само допълнителни форми на педагогическо взаимодействие, като се осигуряват и:

1. Условия и време за игра, почивка, включително следобеден сън;
2. Условия и време за хранене - сутрешна закуска, обяд и две задължителни подкрепителни закуски - между сутрешната закуска и обяда.

Учителите в групата определят редуването на формите на педагогическо взаимодействие и организират деня на детето в предучилищното образование. При целодневна организация за една група в детската градина задължително се назначават най-малко двама учители, които работят съвместно в групата поне един час дневно. При целодневна организация за една група в детската градина задължително се назначава най-малко един помощник-възпитател.

СЪДЪРЖАНИЕ НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Предучилищното образование полага основите за учене през целия живот, като осигурява физическото, познавателното, езиковото, духовно нравственото, социалното, емоционалното и творческото развитие на децата, вземайки предвид значението на играта в процеса на педагогическото взаимодействие. Предучилищното образование в ДГ създава условия за цялостно развитие на детската личност и придобиване на съвкупност от компетентности – знания, умения и отношения, необходими към успешното преминаване на детето към училищно образование. Компетентностите са дефинирани като очаквани резултати от възпитанието, обучението и социализацията на децата за всяка възрастова група по **7 образователни направления:**

1.Български език и литература;

---

2. Математика;
3. Околен свят;
4. Изобразително изкуство;
5. Музика;
6. Конструиране и технологии;
7. Физическа култура.

Процесът на предучилищното образование в ДГ е подчинен на прилагането на програмна система, като част от стратегията за развитието на детската градина, която се приема с решение на педагогическия съвет. Програмната система е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел. В програмната система са включени:

1. Подходи и форми на педагогическо взаимодействие;
2. Разпределение на формите на педагогическо взаимодействие;
3. Тематично разпределение за всяка възрастова група;
4. Механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование.

Тематичното разпределение осигурява ритмичното и балансираното разпределяне на съдържанието по образователните направления и включва темите за постигане на отделни компетентности като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите за проследяване на постиженията на децата. Тематичното разпределение се разработва от учителите на всяка група, като се отчитат възможностите, индивидуалните особености, образователни потребности и интересите на децата, както и спецификата на образователната среда. Проследяването на постиженията на детето в детското заведение се осъществява от учителите на съответната група чрез диагностични педагогически ситуации, които протичат основно под формата на игра, чрез които се извършва качествено оценяване на напредъка на детското развитие. Проследяването на постиженията на децата за всяка възрастова група се определя от учителите в съответствие с методите и формите и отразява съответствието с очакваните резултати.

Методи: Тест, беседа, разказ, задача, наблюдение, оцветяване, разглеждане, игра и други. Резултатите от проследяването на постиженията на детето се вписват в дневникът.

След изпълнение на дейностите учителите информират родителите за индивидуалните постижения на детето. В хода на възпитание и обучение постиженията на детето се отразява в детско портфолио. Съдържанието на портфолиото се определя с Правилника за дейността на детската градина. В края на предучилищното образование с цел осигуряване на продължаващо взаимодействие между родителите и ДГ портфолиото им се предава. В 14-дневен срок преди края на учебното време учителите на съответната подготвителна група установяват готовността на детето за училище. Готовността на детето за училище отчита физическото, познавателното, езиковото, социалното и емоционалното му развитие. Детската градина издава удостоверение за задължително предучилищно образование за децата от подготвителните възрастови групи в края на предучилищното образование.

Удостоверението за задължително предучилищно образование се издава в срок до 31 май на съответната учебна година.

Когато здравословното състояние на детето не позволява постъпване в първи клас и в удостоверението са направени препоръки за включването му в допълнителна подкрепа за личностно развитие, началото на училищното образование за това дете може да се отложи с една учебна година при условия и по ред, определени в държавния образователен стандарт за приобщаващо образование.

Подходи и форми на педагогическо взаимодействие.

Подходи:

Подходите, базисът за реализиране на програмната система, по-конкретно:

- съдържанието на формите на педагогическо взаимодействие.
- тематичните разпределения по образователните направления във всички възрастови групи.
- проследяването на индивидуалните резултати на детето по образователните направления във всички възрастови групи
- заложените идеи за ефективен механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование, са следните:
  - Личностен и индивидуален подход към всяко дете.
  - Ситуационен и интегрален подход.
  - Конструктивен подход.
  - Използване на Е-обучение и технологии.
  - Кооперативно учене.
  - Интеркултурно образование.
  - Креативност и успеваемост.
  - Включване на семейството като партньор на институцията.
  - Емоционално филтриране и изграждане на екип.

Утвърждавам!

ДИРЕКТОР:

/Биляна Иванова/

**ПРОГРАМНА СИСТЕМА ЗА ПЕДАГОГИЧЕСКО
ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ЗА УЧЕБНАТА 2024-2025 г.**

**Издателство Бит и техника
програмна система „Златно ключе”.**

Настоящата програмна система е разработена на основание чл. 70, ал.1 и ал. 2 от ЗПУО и е съобразена с изискванията на чл.29 от Наредба № 5/03.06.2016г.

Съгласно чл. 70, ал.1 от Закона за предучилищното и училищното образование процесът на предучилищното образование е подчинен на прилагане на програмна система като част от стратегията за развитие на учебното заведение, което извършва задължително предучилищно образование, и което съответства на изискванията на Държавния образователен стандарт за предучилищно образование. Програмната система е цялостна концепция за развитието на децата с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел.

I. Подходи и форми на педагогическо взаимодействие

„Позитивният опит е резултат от позитивни социални контакти – човешкото образование протича винаги в общност. Най-ефективната форма на сътрудничество се крие в проявата на отношение, която осигурява прогреса в образованието.”

Проф. д-р Д. Гюров

Изхождайки от целите, които си поставихме, ние залагаме на екипната образователна работа, подчинена на субект-субектния и рефлексивния подход.

Основен педагогически подход в нашата работа е субект-субектния подход, в чиято основа стои взаимодействието между дете-учител-помощник възпитател-родител. А основен психологически подход е рефлексивният. Рефлексията изисква решаване на игрови, практически и познавателни задачи.

Други подходи в нашата работа са:

1. Игров подход

„Предучилищното образование се осъществява при осигурена среда за учене чрез игра.”, чл.3 от Наредба №5 /03.06.2016 година, /08.07.2022г.

---

2. Ситуационен подход

Този подход не се изчерпва само с педагогическата ситуация като основна форма на педагогическо взаимодействие /чл.23 Наредба №5 /03.06.2016г./.

Необходимо е цялостната организация на деня да е ситуационна. Да се създават социално организирани ситуации и да се използват непреднамерено възникващите, за да се постави всяко дете в благоприятна позиция, осигуряваща неговото емоционално и интелектуално благополучие.

3. Действено-практически подход

На детето да се осигурява активна позиция чрез участие в разнообразни дейности с подходящо физическо, емоционално и интелектуално натоварване. Стимулиране на контакти и общуване в различни формални и неформални обединения.

4. Комуникативно-експресивен и креативен подход

Подпомага индивидуалната експресивност на детето. Разчита се на неформални контакти, общи желания, идеи и проекти. Акцентира се върху креативните прояви в играта, познанието и общуването. Развиват се комуникативни умения, умения за самопредставяне и за работа с другите.

5. Рефлексивен и ценностно-ориентиран подход

Ученето през целия живот интегрира всички процеси на взаимодействие /формални и неформални/, които развиват детската индивидуалност с цел стимулиране на представи, умения и компетенции.

6. Личностно-хуманен подход

Детето да се приема като значима личност – с уважение и достойнство, приемане на детето като такова, каквото е, човечно отношение към него, оказване на обич и подкрепа, съобразяване с потребностите и интересите му като субект, подпомагане на детето в изграждане на позитивен Аз-образ.

Личният опит е в основата на субективния опит. Основна функция на образователната институция е да се осъзнае и систематизира стихийният опит на детето.

Възпитанието и обучението на детето се осъществяват чрез съчетаване на вербалните с игрови, нагледни и практически интерактивни техники.

Дейността не е цел. Чрез нея като средство, културните компетенции придават модерна характеристика на европейското образование в комплексно интегрирани форми на интеракция на основата на водещата за психичното развитие-игровата.

Утвърждаване индивидуалността на детето чрез стабилност, присъединяване и приемане, самоуважение и толерантност.

- ✓ **Индивидуален подход** – съобразяване с уникалността на всяко дете, с неговият собствен темп на развитие и сензитивност; опазване на силните му страни, върху които да се изгради педагогическо взаимодействие.
  - ✓ **Комплексен подход** – всички главни и подпомагащи социално-педагогически фактори да действат като взаимно допълващи се за осигуряване на пълноценен живот на децата. Цялостното поведение на детето да протича в социален контекст в среда на положително настроени връстници и възрастни. Комплексният подход гарантира правото на глас,
-

изказване и задаване на въпроси от страна на детето и практическо реализиране на творческите идеи и инициативи.

- ✓ **Холистичен подход** – детската личност е цялостна динамична система, затова е необходимо да се работи за развитие на всичките ѝ страни специализирано относно проблема /ако има такъв/, но не фрагментарно относно нейната цялостност; педагогът да обхваща и вижда цялата картина.

II. Механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование

В предучилищното образование се полагат основите на учене през целия живот, като се осигурява физическо, познавателно, езиково, духовно-нравствено, социално, емоционално и творческо развитие и се отчита значението на играта на детето. В резултат на сътрудничеството между учителя и родителя, детето получава най-необходимата и ценна подкрепа за неговото пълноценно цялостно развитие. В предучилищна възраст родителите са най-важните хора в живота на децата, първите, основните и най-влиятелните техни възпитатели. Родителите са участници и партньори в системата на предучилищното образование, заедно с децата, учителите, директорите и другите педагогически специалисти. Развитието на детето от предучилищна възраст се осъществява под влиянието на различни и постоянно променящи се биологични, социални, вътрешни и външни фактори, сред които основна роля играе семейството, училището и индивидуалният стил на поведение. Семейството оказва въздействие върху детето чрез много и различни фактори. Наред с осъзнатите и целенасочени възпитателни мерки, семейството въздейства върху детето и чрез неосъзнавани от родителите форми на тяхното поведение, чрез отношенията помежду си и с околните. За да остане училището естествена среда, обуславяща развитието на духовните потребности и интереси на детето, е необходимо утвърждаване на тенденция за тясно сътрудничество между семейството и обучаващата институция. Отношенията между родители и учители се изгражда на основа на:

Разбирателство, единомислие, непрекъснато общуване и взаимодействие в името на детето.

1. Връзки с родителите

Целенасочената съвместна дейност между детската градина и семейството осигурява единен подход в разкриването на обкръжаващият детето свят, размяна на информация за цялостното развитие на детето, за неговите интереси потребности и поведение.

Взаимодействието, основано на взаимно доверие и сътрудничество, между родителите на всяко дете и екипа на детското заведение има голямо значение за адаптирането му към правилата на образователната среда, както и за развиване на самоувереност и чувство за принадлежност.

Формите на сътрудничество между детската градина и семейството са обединени в две групи/ индивидуални и групови форми на работа.

Индивидуален разговор /среща/ между учителя и родителя.

Видове разговори:

- Първоначален и опознавателен разговор – запознаване на учителя с родителя и детето;
- Информативен разговор – запознаване на родителя с резултатите от предучилищното образование;

- Рутинни разговори – информирани на родителя за промените в детското развитие и поведение, както и за уменията по отделните образователни направления. Провеждат се в различни времеви интервали.

Индивидуална консултация

- По инициатива на учителя или родителя;
  - По инициатива на учителя – споделяне наблюдавани затруднения, които изискват намесата на външен експерт – специалист;
  - По инициатива на родителя – когато среща затруднения при отглеждането, възпитанието или при оказване на помощ при обучението.
- Групови форми на сътрудничество с родителите – родителски срещи по групи или с родителите на децата от цялата детска градина.
- Участие на родителите в процеса на предучилищното образование – това, което е залегнало в Годишният комплексен план или други дейности.
- Други форми за комуникация учител – родител, във връзка с периодично предоставяне на информация, относно:
  - ✓ Промени в учебната програма;
  - ✓ Правилата в групата;
  - ✓ Предстоящи празници, събития и др.
  - ✓ Материали във връзка с детското развитие;
  - ✓ Продукти от дейността на децата / рисунки, снимки, работни листове и др.;
  - ✓ Информационни табла;
  - ✓ Портфолио на децата, учителя, комуникация с родителската общност чрез социални групи и др.

Ш. Форми на педагогическо взаимодействие

1. Основни форми

Наредба №5 /03-06.2016г., 08.07.2022г. година за предучилищното образование определя основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие. Основната форма на педагогическо взаимодействие е педагогическата ситуация, която протича предимно под формата на игра. Педагогическата ситуация се организира само през учебно време и осигурява постигане на компетенции, определени в Държавен образователен стандарт за предучилищно образование. Педагогическите ситуации са по следните образователни направления:

- **Български език и литература** – Съдържанието на образователното направление е структурирано в шест образователни ядра: Свързана реч, Речник, Граматически правилна реч, Звукова култура, Възприемане на литературно произведение и Пресъздаване на литературно произведение.
  - **Математика** – Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизиран в пет образователни ядра: Количествени отношения, Измерване, Пространствено ориентиране, Времеви отношения, Равнинни фигури.
  - **Околен свят** – Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: Самоутвърждаване и общуване с околните, Социална и здравословна среда, Светът на природата и неговото опазване и Културни и национални ценности.
  - **Изобразително изкуство** – Чрез организираната и системна работа по образователното направление децата развиват своите познавателни и
-

изобразителни умения в три основни ядра: Художествено възприемане, Изобразителни материали и техники и Изобразително творчество.

- **Музика** – Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирано в четири основни ядра: Възприемане, Възпроизвеждане, Музика и игра и Елементи на музикалната изразност.
- **Конструиране и технологии** – Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирано в четири основни ядра: Конструиране и моделиране, Обработване на материали, Съединяване и свързване, Грижи и инициативност и Техника.
- **Физическа култура** – Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: Естествено приложна двигателна дейност, Спортно-подготвителна двигателна дейност, Физическа дееспособност и Игрова двигателна дейност.

Ситуацията в детската градина е събитие или поредица от събития, преминаващи в рамките на определено време и на различни видове взаимодействия на децата с учителя, между самите тях, с игровите и обучителни ресурси, съотнесени с темата в даденото образователно направление, нейните цели и очаквани резултати. Ситуацията е основна комплексна единица на процеса на възпитание и подготовка на децата в детската градина със статус на водеща педагогическа форма. Продължителността на ситуацията не трябва да надвишава 15-20 минути за първа и втора група и 20-30 за трета /четвърта/ група.

2. Допълнителни форми

- ❖ Игри–Театрални, Конструктивни, Сюжетно-ролеви, Подвижни, Музикални и др.
- ❖ Утринна гимнастика;
- ❖ Творчески занимания по интереси;
- ❖ Празници, концерти, развлечения и др.;
- ❖ Културно-развлекателни екскурзии – посещения на театрални постановки, музеи, изложбени зали и др.;
- ❖ Разходки и екскурзии сред природата;
- ❖ Формиране на битови, здравни и хигиенни навици;
- ❖ Формиране на етични форми на общуване;
- ❖ Формиране на естетически усет;
- ❖ Групова работа с психолог на принципа на приказкотерапията;
- ❖ Групова работа с психолог за изграждане на позитивни междуличностни взаимоотношение и екипна работа;
- ❖ Работа с логопед

IV.Разпределение на формите на педагогическо взаимодействие

Предучилищното образование се организира в учебни години. Учебната година в предучилищното образование започва на 15 септември и завършва на 31 май на следващата календарна година.

Учебното време се организира в учебни седмици /36/ и в учебни дни.

Учебната седмица е с продължителност пет учебни дни и съвпада с работната седмица. В случай на разместване на почивните дни през годината на основание чл.154, ал.2 от Кодекса на труда обявените почивни дни са неучебни, съответно обявените работни дни са учебни за децата. Учебният ден включва основните и допълнителните форми на педагогическо взаимодействие, както и време за почивка и самостоятелни дейности по избор на детето.

В Детска градина при НУККЛИИЕК организацията е целодневна. Целодневната организация осигурява възпитание, социализация, обучение и отглеждане на децата в рамките на 12 последователни астрономически часа на ден през учебната година.

В целодневната организация през учебно време се редуват основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие, а в неучебно време само допълнителни форми като се осигуряват и:

- Условия и време за игра, почивка, следобеден сън;
- Условия и време за хранене – сутрешна закуска, обяд и две задължителни подкрепителни закуски;
- Дейности по избор на детето.

Учителите в групата определят редуването на формите на педагогическо взаимодействие и организират деня на детето в предучилищното образование. Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в годишно и седмично разпределение.

Броят на педагогическите ситуации и образователните направления, по които те ще се провеждат са, както следва:

1. Основни форми на педагогическо взаимодействие

Хорариумът на педагогическите ситуации се гласува на заседание на Педагогическия съвет в началото на всяка учебна година.

V. Тематично разпределение за всяка възрастова група

Тематичното разпределение за всяка възрастова група е екипна работа на учителите по възрастов признак. В ДГ при НУККЛИИЕК педагогическият екип на първа и втора възрастова група работи с дидактичните материали и познавателни книжки на издателство „Бит и техника” програмна система „Златно ключе”.

При целодневна организация на учебния ден, с решение на педагогическия съвет броят на педагогическите ситуации може да бъде увеличен.

Утвърждавам!

ДИРЕКТОР:

/Биляна Иванова/

**ПРОГРАМНА СИСТЕМА ЗА ПЕДАГОГИЧЕСКО
ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ЗА УЧЕБНАТА 2024-2025 г.
Издателство Просвета - програмна система „Чуден свят“**

Програмната система на ДГ на ДГ при НУКК е разработена на база изискванията на Закона за предучилищно и училищно образование, Държавния образователен стандарт и цялата нормативна база определяща държавната образователна политика. Програмната система на ДГ при НУКК е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на стратегическата цел на детската градина, а именно: Формиране на личностни качества, ценности и нагласи, които да подпомогнат пълноценното развитие на детската индивидуалност и израстването на децата като активни и пълноценни членове на обществото.

Мисия:

- да подкрепя, вярва и отчита потенциалните възможности и особености на всяко дете; - да създава благоприятна позитивна и разнообразна среда за неговото развитие;
- да мотивира учителите да реализират професионалните си умения;
- да стимулира и убеждава родителите и обществеността, че детската градина е значима и необходима среда за пълноценното развитие на детето;
- да създава условия за обхват на всички деца в предучилищна възраст;
- да положи основите у децата за учене през целия живот, чрез предоставяне на образователен продукт, отговарящ на европейските критерии и изисквания за качествено образование;
- да осигури равен достъп и подкрепа за развитие и приобщаване в системата на предучилищното образование
- да осигури възможност на децата да се развиват като активни членове на обществото и да израстват като самостоятелни, мислещи и социално отговорни личности.

Визия:

Утвърждаване на ДГ, като конкурентно способно детско заведение, с непрекъснато обновяваща се материална база, със съвременни технологии и интерактивни методи на преподаване; което ангажира, подпомага и стимулира децата да получат образование, съответстващо на потребностите на съвременния живот. Ангажираност към постоянно усъвършенстване професионалните умения на учителите. Създаване на общност от учители и родители, проявяващи толерантност, загриженост и зачитане на човешките ценности, обединени в усилията си към

цялостно и позитивно изграждане и развиване на потенциала на всяко дете. В този смисъл визията на ДГ е ориентирана в следната посока:

ДГ при НУКК да бъде:

- Място, където детето се чувства щастливо, защитено, разбираемо и подкрепяно.
- Предпочитана среда за 3–7-годишните деца, в която се гарантира тяхното умствено, емоционално, социално, личностно и здравно-физическо развитие, което води до израстването им като активни членове на обществото;
- Център за родители, търсещи и намиращи подкрепа, съгласие, сътрудничество, педагогическа информация, мотивирана помощ и сътрудничество.
- Работна среда за хора, които обичат децата и професията си, поддържат квалификацията си на съвременен равнище, стремят се към отлична професионална реализация и са удовлетворени от работата си.

Глобална цел:

Повишаване на качеството на образователно-възпитателния процес чрез ориентация към личностно-центрирания подход, развиване на личностните качества и социалната компетентност на всяко дете в предучилищна възраст.

Образователни цели:

При определяне на образователните цели във всяка тема се акцентира на основните компетенции в образованието, а именно:

1. Знание

2. Интелектуален потенциал

3. Комуникативна способност. Извеждат се следните обобщения за подготвителното ниво – предучилищно детство:

Знания: Има начална представа за заобикалящия го свят; Знае последователността при изпълнение на познавателна задача; Познава необходимите средства за първоначално обучение.

Умения: Изпълнява елементарни задачи; Изразява чрез своето творчество усвояването на представи за заобикалящия го свят; Използва материали при изпълнение на задачи.

Компетенции:

Самостоятелност и отговорност:

Участва активно в прости познавателни дейности;

Умее да изпълнява задачи под ръководството на възрастен;

Познава последствията/резултатите от своята собствена дейност.

Комуникативни и социални компетенции:

Разбира и предава кратка и несложна информация в устна форма;

Работи в група, като проявява толерантност към останалите деца в групата;

Започва да изразява своята самостоятелност като нова социална роля.

Очаквани резултати при реализиране на програмната система:

- Постигане целта на образователния процес в детската градина;
  - Личностно развитие на детето, чрез неговата индивидуална и групова игрова и познавателна дейност и чрез осъществяване на дейности по процеса на приобщаващо образование;
  - Компетентно тематично разпределение на съдържанието по образователни направления за всяка възрастова група;
  - Конкретизиране и проследяването на резултатите от образователния процес;
  - Ефективно сътрудничество между детската градина и родителите в процеса на възпитание, социализация и обучение на децата;
-

- Оптимални взаимодействия между детската градина и други педагогически специалисти и институциите, подпомагащи дейностите на детската градина.

Възпитателно-образователен процес:

В съответствие с Държавните образователни стандарти – Наредба № 5 от 03.06.2016 г. за предучилищното образование / Обн. - ДВ, бр. 46 от 17.06.2016 г., в сила от 01.08.2016г., 08.07.2022г./

Седмично разпределение на основните форми на педагогическо взаимодействие по образователни направления и възрастови групи.

Форми на педагогическо взаимодействие

1. Основни форми

Наредба №5 /03-06.2016 година за предучилищното образование определя основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие. Основната форма на педагогическо взаимодействие е педагогическата ситуация, която протича предимно под формата на игра. Педагогическата ситуация се организира само през учебно време и осигурява постигане на компетенции, определени в Държавен образователен стандарт за предучилищно образование. Педагогическите ситуации са по следните образователни направления:

- **Български език и литература** – Съдържанието на образователното направление е структурирано в шест образователни ядра: Свързана реч, Речник, Граматически правилна реч, Звукова култура, Възприемане на литературно произведение и Пресъздаване на литературно произведение.
- **Математика** – Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизиран в пет образователни ядра: Количествени отношения, Измерване, Пространствено ориентиране, Времеви отношения, Равнинни фигури.
- **Околен свят** – Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: Самоутвърждаване и общуване с околните, Социална и здравословна среда, Светът на природата и неговото опазване и Културни и национални ценности.
- **Изобразително изкуство** – Чрез организираната и системна работа по образователното направление децата развиват своите познавателни и изобразителни умения в три основни ядра: Художествено възприемане, Изобразителни материали и техники и Изобразително творчество.
- **Музика** – Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирано в четири основни ядра: Възприемане, Възпроизвеждане, Музика и игра и Елементи на музикалната изразност.
- **Конструиране и технологии** – Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирано в четири основни ядра: Конструиране и моделиране, Обработване на материали, Съединяване и свързване, Грижи и инициативност и Техника.
- **Физическа култура** – Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: Естествено приложна двигателна дейност, Спортно-подготвителна двигателна дейност, Физическа дееспособност и Игрова двигателна дейност.

Ситуацията в детската градина е събитие или поредица от събития, преминаващи в рамките на определено време и на различни видове взаимодействия на децата с

учителя, между самите тях, с игровите и обучителни ресурси, съотнесени с темата в даденото образователно направление, нейните цели и очаквани резултати. Ситуацията е основна комплексна единица на процеса на възпитание и подготовка на децата в детската градина със статус на водеща педагогическа форма. Продължителността на ситуацията не трябва да надвишава 15-20 минути за първа и втора група и 20-30 за трета /четвърта/ група.

2. Допълнителни форми

- ❖ Игри–Театрални, Конструктивни, Сюжетно-ролеви, Подвижни, Музикални и др.
- ❖ Утринна гимнастика;
- ❖ Творчески занимания по интереси;
- ❖ Празници, концерти, развлечения и др.;
- ❖ Културно-развлекателни екскурзии – посещения на театрални постановки, музеи, изложбени зали и др.;
- ❖ Разходки и екскурзии сред природата;
- ❖ Формиране на битови, здравни и хигиенни навици;
- ❖ Формиране на етични форми на общуване;
- ❖ Формиране на естетически усет;
- ❖ Групова работа с психолог на принципа на приказкотерапията;
- ❖ Групова работа с психолог за изграждане на позитивни междуличностни взаимоотношение и екипна работа;
- ❖ Работа с логопед

Разпределение на формите на педагогическо взаимодействие

Предучилищното образование се организира в учебни години. Учебната година в предучилищното образование започва на 15 септември и завършва на 31 май на следващата календарна година.

Учебното време се организира в учебни седмици /36/ и в учебни дни.

Учебната седмица е с продължителност пет учебни дни и съвпада с работната седмица. В случай на разместване на почивните дни през годината на основание чл.154, ал.2 от Кодекса на труда обявените почивни дни са неучебни, съответно обявените работни дни са учебни за децата. Учебният ден включва основните и допълнителните форми на педагогическо взаимодействие, както и време за почивка и самостоятелни дейности по избор на детето.

В Детска градина при НУККЛИИЕК организацията е целодневна. Целодневната организация осигурява възпитание, социализация, обучение и отглеждане на децата в рамките на 12 последователни астрономически часа на ден през учебната година.

В целодневната организация през учебно време се редуват основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие, а в неучебно време само допълнителни форми като се осигуряват и:

- Условия и време за игра, почивка, следобеден сън;
- Условия и време за хранене – сутрешна закуска, обяд и две задължителни подкрепителни закуски;
- Дейности по избор на детето.

Учителите в групата определят редуването на формите на педагогическо взаимодействие и организират деня на детето в предучилищното образование. Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в годишно и седмично разпределение.

Броят на педагогическите ситуации и образователните направления, по които те ще се провеждат са, както следва:

2. Основни форми на педагогическо взаимодействие

Хорариумът на педагогическите ситуации се гласува на заседание на Педагогическия съвет в началото на всяка учебна година.

Тематично разпределение за всяка възрастова група

Тематичното разпределение за всяка възрастова група е екипна работа на учителите по възрастов признак. При целодневна организация на учебния ден, с решение на педагогическия съвет броят на педагогическите ситуации може да бъде увеличен.

Подходи и форми на педагогическо взаимодействие:

- Подходи – личностен и индивидуален; ситуационен и интегрален; конструктивен; използване на електронно обучение и технологии; кооперативно учене; интеркултурно образование; креативност и иновативност, успеваемост.

- Форми – Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са учителят и детето. При осъществяване на педагогическото взаимодействие учителите използват игровата дейност за постигането на компетентностите по седемте ОН. Игровата дейност е основна за всички видове форми на взаимодействие през учебното и неучебното време в детската градина. Формите за педагогическото взаимодействие в програмната система са - основна и допълнителна.

- Основна форма на педагогическо взаимодействие е педагогическата ситуация, която протича предимно под формата на игра. Тя се организира само в учебно време, като чрез нея се интегрират двата процеса на възпитание и обучение, съобразени с играта и личния предметно-практичния опит на детето в групата. Конкретното разпределение на педагогическите ситуации по ОН се осъществява в седмично разпределение, което е разработено по възрастови групи от учителите на конкретната група преди началото на учебната година и се утвърждава от директора на ДГ.

- Допълнителна форма на педагогическо взаимодействие са самостоятелни дейности по избор на детето – в зависимост от условията в групата и дейности, организирани от детския учител – различни видове игри, състезания, конкурси, екскурзии, спортни празници, тържества, развлечения, наблюдения на обекти. Допълнителните форми се организират в учебно и в неучебно време и извън времето за провеждане на основните форми на педагогическо взаимодействие.

Тематично разпределение:

Тематичното разпределение осигурява ритмичното и балансираното разпределяне на съдържанието по образователните направления и включва темите за постигане на отделни компетентности като очаквани резултати. Тематично разпределение се разработва, като се отчитат интересите на децата и спецификата на образователната среда в детската група, както и индивидуалните особености на всяко дете.

МЕХАНИЗЪМ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Предучилищното образование, като процес на възпитание, социализация и обучение на децата, се осъществява при взаимодействие и сътрудничество с родителите.

---

2. Родителите са участници и партньори в предучилищното образование заедно с децата, учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

3. Сътрудничеството и взаимодействието между учителите, директорите и другите педагогически специалисти и родителите създават условия за постигане на целите по чл. 5 от Закона за предучилищното и училищното образование, както и за формиране на положително отношение към детската градина и училището.

4. Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и детската градина се осъществяват чрез:

- индивидуални срещи в удобно за двете страни време;
- родителски срещи;
- присъствие и участие на родителите в процеса на предучилищното образование – открити практики, изложби, тренинг, тържества, празници, развлечения, състезания, ден на отворени врати;
- други форми за комуникация – сайт на детската градина, информационно табло за родители, дискусии, консултативен кабинет.

5. Учители и непедagogически персонал – наставничество, взаимен обмен на информация, вътрешна квалификация, екипност, консултации и други според нуждите на детското заведение.
